

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminică.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir pe săptămână 14 bani, a doua-oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

La cei rămași

Intre aceste două prăpastii se sbate gândul celor rămași: de-o parte înfricoșata foame, care își întinde tot mai mult ghiarale asupra gospodăriei lor, — de altă parte neliniștea și groaza că ar putea rămânea casa fără ajutor, mama fără mângâiere, nevasta fără bărbat și copii fără tată.

Zi de zi ne cercetează pe la redacție sau ne scriu bătrâni trudiți și femei necăjite plângându-se de greul vieții și de groaza iernii, care îi apucă fără bucate și fără lemne. Apoi se mai plâng bieții oameni despre nedreptatea ce li se face la împărțirea ajutoarelor; cum unii notari sau primari abuzează de dreptul lor, pe care li-l dă legea, și împarte ajutoarele după plac, fără să se gândească că rămân multe familii necăjite, cari nu capătă nici un ajutor...

Cu primii fulgi de zăpadă, prevestitori ai iernii, în multe inimi a tresărit simțul creștinesc pentru îngrijirea deaproapei. Sub imboldul acestui simț — la îndemnul oamenilor de bine și la stăruința gazetelor, — din toate unghiurile țării a început să curgă flanelele și rufele călduroase pentru acei, cari cu prețul sângelui lor ne rescumpără liniștea noastră.

Acum, în apropierea sfințelor sărbători ale Nașterii Domnului, mai multe suflete nobile au dat o altă sferă în țară, și anume: că fiecare, din puținul lui, să dea câte ceva pentru soldații noștri, cărora să le facă câte o bucurie de Sfințele Sărbători.

Toate sunt frumoase și toate bune, dar dacă judecăm puțin, vedem că am uitat poate multe din datoriile noastre creștinească. „Crucea roșie“, o grupă de dame cu suflet nobil, gazetele și apoi toată lumea face propagandă pen-

tru ajutorarea celor duși în războiu. Dar în dosul acestei mișcări creștinești se sbate și se frământă încă o lume necăjită, — acei rămași de cei duși, — cari așteaptă cu groază sfințele sărbători, deoarece ce la vatra rece plâng copii de frig și de foame, iar în podul gol vântul urlă a pustiu.

— „Mamă, nu mai vine tata să ne cumpere și nouă porc de Crăciun“?

— „Mamă, nu mai vine tata să ne cumpere și nouă hăinuțe și ghețe de Crăciun...“?

Și biata mamă ne mai putându-și stăpâni potopul de lacrimi ese afară, fără să le răspundă, se duce în șura goală și acolo dând frâu durerii își varsă în lacrimi toată jalea unui suflet trudit și amărât.

In numele acestor martiri nevinovați ai războiului, ne ridicăm și noi glasul către acele suflete nobile, cari sunt gata de orice jertfă când e vorba de binele și de ajutorarea celor lipsiți. Să se organizeze comitete de ajutorare în fiecare sat și astfel coborând în colibe săracilor și în gospodăriile celor neajutorați, se va putea mai ușor alina multe dureri. Să ne gândim la bucuria ce o putem face micilor copilași, dându-le puțința să poată îmbracă și ei de sărbători o haină nouă ori să se înfrupte din o mâncare mai bună.

Afară de asta, doamnele române și altfel ar mai putea veni în ajutorul femeilor lipsite. Și anume, folosindu-se

de brațele lor harnice (ale femeilor dela sate) la facerea multor lucruri trebuincioase, ca: pânză, ciorapi, cămăși, mănuși, perne și alte țesături sau cusături. Războiul de țesut stă gol și furcă fără lână. Doamnele noastre sau reuniunile române de femei ar putea cumpăra lână, bumbacul sau pânza trebuincioasă, cari, — în schimbul unei plăți moderate — vor fi lucrate de femeile noastre în străie, ciorapi, mănuși, cămăși, perne și peste tot în ce va fi de folos.

Tot doamnele române ar avea sfânta chemare ca, în timpurile aceste grele să încurajeze arta și cusăturile naționale, dând femeilor lipsite puțința de a coase ii, șurțe, bluze, cămeși și alte cusături cu motive naționale și cari să fie cumpărate de comitetul doamnelor române sau de reuniuni. Astfel se va da puțința sărmanelor femei să-și câștige un ban doi pentru trebuințele vieții și totodată comoara artei naționale nu va fi îngropată în pământul uitării.

Omul e ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului, iar dreptatea și mila lui Dumnezeu se va sălășlui în căsile celor ce se tem de dânsul și păzesc așezământul de lege, aducându-și aminte de poruncile lui. Și Dumnezeu ne îndeamnă să ne iubim de-aproapele și din avutul nostru să alinăm suferințele celor lipsiți. Mulțămirea sufletească de a fi putut alina suferințele unor suflete necăjite e mai mare decât toate comorile pământului...

Mersul războiului.

Ca un moment însemnat al luptelor din săptămâna aceasta este a se privi luarea Belgradului din partea armatei noastre, care operează în Serbia. Aceasta s'a întâmplat în ziua de 2 Decembrie. De altcum armata noastră înaintează mereu în Serbia, pe lângă toată zăpada cea mare și împotriva Sârbilor.

În Galiția vestică se dau lupte în ținutul de către Cracovia, unde armata noastră opune multă rezistență năvălirii Rușilor, cari în timpul din urmă au făcut mai multe încercări să treacă și peste Carpați în Ungaria, înaintând spre Cașovia și Ungvar. Rapoartele oficiale ne spun însă, că armata noastră a respins înapoi pe Ruși, cari acum ar fi în retragere.

În Polonia rusească și Prusia orientală sunt încă în curs lupte mari, cari în parte s'au sfârșit cu învingerea Germanilor. Luptele acestea, să vede, că decurg cu înverșunare, fiindcă însuș împăratul Germaniei a aflat cu cale a veni aci, de pe câmpul de războiu din Franța. După cum se știe, când s'au dat a doua-oară luptele cele mari la Lemberg, încă au mers la fața locului comandantul suprem și armatei noastre.

De pe câmpul de războiu din Franța și Belgia nu sunt momente noi de raportat. Frigul și zăpada, apoi întăriturile ce și-le-au făcut în pământ fiecare combatant, îi împiedică pe beligeranți a se răpune iute unul pe altul. Aceasta dovedește, că războiul în această parte va fi de durată mai lungă.

Tot din cauza frigului și a zăpezii spun și Turcii, că nu pot ajunge la desfășurarea unei lupte mai mari contra Rușilor în Caucaz.

În urma acestor stări și a unor pregătiri, ce vedem că se fac peste tot locul, trebuie să deducem, că războiul o se țină încă multă vreme, dacă nu cumva vin la mijloc alte cauze. cari să-l scurteze (vr'o mijlocire de pace etc).

Din țările balcanice nu e nimic deosebit de spus. Despre un eventual bloc al tuturor statelor din Balcani, nu se știe nimic sigur până de prezent. Cine știe, însă, ce aduce viitorul!

Dintre celelalte întâmplări sunt de remarcat: Portugalia s'a dat pe partea Angliei; din Japonia se așteaptă noi ajutoare în Franța, iar Rușilor vreau să le trimită tunuri grele japoneze.

La încheierea foii aflăm, că o coloană rusească mai puternică a ocupat partea nordestică a comitatului Șaroș, dar s'au luat măsuri pentru respingerea înapoi a acestei trupe. Cu considerare la ori-ce întâmplare, s'a dispus însă, transportarea răniților ce se află în apropierea acelor ținuturi din comitatele Zemplin și Șaroș, pe unde sunt operațiuni militare.

Un alt moment important este, că pe câmpul de războiu din Prusia orientală, unde se află împăratul Wilhelm, s'au dus și Arhiducele Frederic, Moștenitorul nostru de tron Francisc Iosif și șeful statului major Conrad de Hötendorf; toți patru au consfățuit, al căror rezultat nu e cunoscut.

Știri și telegrame sosite Vineri și Sâmbătă în 27 și 28 Noemvrie n.

Luptele din Sârbia.

Budapesta, 27 Noemvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului se comunică oficios. Incepând de a altăieri ne putem da seamă de marea înaintare a luptelor noastre, cari se desfășură pe valea râului Kolubara. Regimentele 11, 73 și 102, regimentele vestite pentru entuziasmul lor războinic înflăcărat au luat cu asalt poziția bine întărită Lazarevac, centrul frontului dușman. Cu această ocaziune au fost făcuți prizonieri 8 ofițeri sârbi și 1200 soldați și au fost cuprinse 3 tunuri, 4 cară de muniții și 3 mitralieze. De-ase-menea ne-a succedat să ocupăm și înălțimile din sudul localităților Ljig, spre răsărit dela râul cu același nume, făcând și aici vre-o 300 de prizonieri. Coloanele, cari înaintaseră spre sud dela Valjevo stau înaintea localității Kosjerici.

Luptele din Galiția și Polonia rusească.

Budapesta, 27 Noemvrie. Lupta în Polonia rusească începe a lua pe partea cea mai mare a frontului un caracter de constantă (luptele stau în loc, cam tot într'o formă). Trupele noastre din Galiția vestică țin în sâch puterile ruse, cari pătrunseseră pe cursul inferior al râului Dunajecz. Și în Carpați se desfășură lupte. — General Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Budapesta, 27 Noemvrie. Biroul telegrafic ungar a primit următoarele din Nyiregyháza: Conform unei știri a comitetului suprem din Ungvár, trupele noastre au bătut trupele rusești, cari pătrunseseră în țară pe la Uzsok și le-au

alungat de pe teritoriul țării. De-ase-menea am bătut — încunjurându-l — pe du manul ademenit în comitatul Zemplén. Și comitele suprem din Zemplén comunică victorii de-ale noastre. Rușii au avut prin aceste locuri mari pierderi. Dușmanul a început pretutindeni retragerea de pe teritoriul țării noastre

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 27 Noemvrie n. Din marele cartier german se comunică oficial cu data de ieri: Pe câmpul de operații dela vest (în Franța) nu e nimic de semnalat. În regiunea St. Hilaire și Souain am respins un atac al Francezilor, atac pornit cu mari și estinse aparate, dar executat slab. Cu ocazia acestui atac Francezii au suferit pierderi mari.

În Prusia ostică situația a rămas neschimbată. Unele trupe din corpurile de armată rusești I, II și V au suferit mari pierderi în luptele cu oastea generalului Mackenzen. Afară de mulți morți și răniți Rușii au pierdut nici mai mult nici mai puțin, ca 40,000 de oameni, pe cari i-am luat prizonieri, am capturat (cuprins) apoi 70 de tunuri, 160 de cară de muniții și 166 mitralieze, iar 30 de tunuri au fost aduse în stare de tot stricată.

Unele fragmente (părți) din trupele noastre tinere, cari au luat parte la aceste lupte s'au dovedit de strălucit material de războiu, cu toate jertfele grele pe cari au trebuit să le aducă.

Dacă nici după un astfel de succes nu s'au putut încă hotări sorții de izbândă, cauza e a se căuta în intrarea încontinuu în luptă ale nouilor și nouilor trupe puternice rusești, cari sosesc din spre răsărit și miazăzi. Atacurile acestora le-am respins ieri pe toată linia. Desfășurarea luptelor hotărâtoare va mai întârzia încă.

Războiul Turcilor.

Budapesta, 27 Noemvrie. Din cartierul turcesc se comunică oficial cu data de ieri:

Timpul, care continuă să fie nefavorabil, a oprit pentru câteva clipe ori ce operație a noastră de caracter ofensiv în Caucaz. Trupele noastre, cari pătrunseră în Csoroch Zana au secerat noi victorii. Am ocupat Norgul. Am trecut apoi râul Csoroch în apropiere de Buresika ocupând și această poziție. Am capturat dela inamic mai multe tunuri cu tragere repede, un camion, 2 automobile, 100 de cai, muniții și o mare cantitate de dinamită.

Luptele din Galiția și evacuarea Cernăuților.

Budapesta, 28 Noemvrie. Pe frontul din Polonia a fost în decursul zilei de alaltăieri relativ liniște. S'au desfășurat lupte însă în Galiția vestică și în Carpați. Dar lupte hotărâtoare nu s'au dat încă. Trupele noastre au evacuat (părăsit) din nou Cernăuții. — General Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele din Serbia.

Budapesta, 28 Noemvrie. Luptele din valea Kolubarei decurg favorabil pentru noi. Cu toată rezistența energetică, pe care ne-o opune dușmanul, am câștigat totuși teren aproape pe toate fronturile. Am făcut cam 900 de prizonieri și am cuprins un tun. Vremuirea extra ordinar de năpraznică, locurile pline de mocirle peste mocirle, precum și împrejurarea, că furtunile de zăpadă de pe d'ferite înălțimi împiedică orice plan, îngreuiază ce e drept operațiunile noastre dispoziția trupelor noastre însă, conform informațiilor primite de pe câmpul de operații, e esecelentă.

Luptele Germanilor.

Budapesta, 28 Noemvrie. Din marele cartier german se comunică oficial cu data de ieri: Vasele engleze n'au neliniștit ieri țărmii Flandrei. Pe frontul dela vest n'a obvenit nici o schimbare de situație. Spre nordvest de Langemark am ocupat un cătun făcând acolo câțiva prizonieri. Ofensiva noastră din pădurile argonice progresează mereu. Am respins atacul Francezilor îndreptat în contra localității Apremont, spre ost dela Sânt Michel.

În Rusia nu s'au desfășurat ieri lupte mai mari.

Războiul Turcilor.

Budapesta, 28 Noemvrie. Din cartierul general turcesc se anunță oficial cu ziua de ieri: În genere situația de pe câmpul de operații nu s'a schimbat. După cum s'a stabilit ulterior, la Moghel am luat dela dușman 4 tunuri, dintre cari pe două le stricaseră Rușii.

Duminecă și Luni.

Luptele în Galiția și Polonia rusească.

Budapesta, 30 Noemvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate oficiale: Zua de alaltăieri a fost foarte liniștită pe fronturile noastre din Polonia rusească și din Galiția vestică. Trupele dușmane, care au înaintat în Carpați spre Ho-

mona, le-am bătut și respins. Trupele noastre au făcut 1500 prizonieri ruși. — General *Höfer*, locțiitorul șefului statului major.

Luptele din Bucovina.

Budapesta, 30 Noemvrie. Ziărul „Az Est” a primit cu data de 29 Noemvrie următoarea știre din Vicovul de jos:

Trupele noastre — după cum s'a anunțat și oficios — au evacuat (părăsit) după o eroică apărare de cinci săptămâni Cernăuții, fiindcă pe țărmul de dincolo al Prutului și-au făcut apariția (s'au arătat) forțe superioare însemnate. Trupele noastre au primit ordin pentru ocuparea unui teren corăspunzător, pentru ca astfel orașul să nu sufere prea mari stricăciuni în urma luptelor. În ultimele zile Rușii au tras mereu focuri, ba focul artileriei dușmane a mai continuat chiar și după retragerea trupelor noastre, dovadă că Rușii n-au fost pe deplin informați despre schimbarea situației. — (După știri sosite la București Cernăuții au fost reocupați Sâmbătă de Ruși. Orașul, zice-se, ar fi suferit mari stricăciuni în urma bombardamentului rusesc).

Luptele cu Sârbii.

Budapesta, 30 Noemvrie. Dușmanul desfășură în actuala linie de bătăie o împotrivire desperată și încearcă prin contra-atacuri vehemente, adeseori prin atacuri cu baioneta, să oprească înaintarea noastră. — Dar trupele noastre cari stau pe malul ostic al râului Kolubara au câștigat în unele puncte din nou tereu. Dincolo de Valjevo spre sud coloanele trupelor noastre au ajuns în genere linia înălțimilor spre ost de rful Ljig. Eri am făcut prizonieri 2 comandanți de regimente, 19 ofițeri și 1245 soldați. — General *Potiorek*.

Luptele Germanilor.

Berlin, 30 Noemvrie. Marele cartier german comunică cu ziua de 29 Noemvrie: Cu privire la ziua de ieri putem comunica numai atâta privitor la armata de vest (în Franța și Belgia), că atacurile dușmanului îndreptate în contra noastră spre sud-ost de Ypern și spre vest de Lens au eșuat (n'au isbutit). În ost situația pe malul drept al Vistulei e neschimbată. În împrejurimile orașului Lodz am respins atacurile rusești. Contra-atacurile noastre, cari au urmat imediat, au avut succese. Din Polonia sudică nu e nimic deosebit de anunțat.

Războiul Turcilor.

Budapesta, 30 Noemvrie. Biroul ungar de corespondență comunică următoarele știri primite din Constantinopol cu ziua de azi: Nouăzeci de mii mohamedani voluntari au intrat în Persia în serviciile armatei turcești. — Ministrul italian în Constantinopol a comunicat Porții (guvernului turcesc), că personalul vapoarelor de transport turcești scufundate: „Mialet”, „Pasta”, „Beznie”, „Alem”, „Batri” și „Ahmer” au fost salvate, — 50 prizonieri au fost transportați la Iekaterinoslav.

Marți și Mercuri.

Luptele din Galiția.

Budapesta, 1 Decemvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului se comunică următoarele: Pe câmpul de luptă din nord nu a avut loc nici un eveniment mai însemnat pe frontul nostru. — General *Höfer*, locțiitorul șefului statului major.

Luptele cu Sârbii.

Budapesta, 1 Decemvrie. În sud luptele continuă. Alaltă-eri am luat cu asalt după o luptă vehementă înălțimea Suwow. Cu acest prilej s'a distins batalionul al 70-lea. În ultimele zile s'au distins regimentul al 16-lea și regimentul 23 de honvezi. Alaltă-eri am făcut prizonieri cu totul 1254 Sârbi și am cuprins 14 mitralieze. În Usici am găsit numeroase puști și cantități de muniție. — General *Potiorek*.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Berlin, 1 Decemvrie. Marele cartier german comunică cu ziua de 30 Noemvrie: Pe câmpul de luptă din vest (în Franța și Belgia) nimic deosebit. —

La granița Prusiei ostice a eșuat încercarea unei puternice armate rusești de a surprinde prin un atac întăriturile germane spre ost de Darkehmen, suferind Rușii pierderi grave. O parte a trupeii rusești de atac, câțiva ofițeri și 600 soldați, au căzut în prinoarea noastră. Spre sud de Vistula contra-atacurile noastre au avut succese însemnate. Am cuprins 18 tunuri și peste 4500 prizonieri. În sudul Poloniei nu s'a întâmplat nici un eveniment mai deosebit.

Luptele în Galiția.

Budapesta, 2 Decemvrie. Dela biroul de presă al prim ministrului se comunică oficios: Pe frontul nostru din Galiția de vest precum și cel din Polonia rusească a fost liniște și în decursul zilei de alaltă-eri. Înaintea cetății Przemysl garnizoana noastră a respins printr'un contra-atac pe dușmanul, care încercase să se apropie prea tare de pozițiile noastre situate la nordul cetății. În Carpați luptele decurg încă. — General *Höfer*, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele cu Sârbii.

Budapesta, 2 Decemvrie. Pe câmpul de luptă dela sud o parte din operațiunile noastre s'au sfârșit cu succes.

Dușmanul, care desvoltase în cele din urmă cea mai îndârjită împotrivire, ținându-și în luptă timp de mai multe zile întreagă puterea armată, care operă spre răsărit dela Colubara și Ljig, și încercând de repetite ori să treacă în ofensivă, a suferit înfrângere pe toată linia și a fost nevoit să se retragă.

Sârbii au avut din nou pierderi simțitoare. Trupele noastre au dat peste mai mult de 800 de cadavre neîngropate pe câmpul de luptă dela Conatice. Pierderile mari în prizonieri și material de războiu dovedesc slăbirea peste măsură a dușmanului, deoarece de când s'a început ultima ofensivă până azi am

făcut mai mult de 19000 de prizonieri și am capturat cu totul 47 de mitralieze, 46 de tunuri și alt material de războiu. — General *Potiorek*.

Luptele Germanilor.

Budapesta, 2 Decemvrie. Din marele cartier general german se anunță oficial cu data de ieri: De pe câmpul de operații dela vest (în Franța) n'avem nici o noutate. — În Prusia-ostică precum și în Polonia de sud e relativ liniște. — În Polonia de nord, spre sud dela Vistula, după ce ne-a succedat să câștigăm victoriile parțiale anunțate eri, prăzile noastre de războiu s'au înmulțit cu 9500 de prizonieri și cu 18 tunuri. Afară de aceea au mai căzut în mâinile noastre 26 de mitralieze și număroase cară de muniții.

Știri și telegrame

sosite până Joi seara la încheierea foii.

Căderea Belgradului.

Budapesta, 2 Decemvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului se comunică oficios următoarele: Pe câmpul de războiu în Serbia dușmanul se află în retragere, din care cauză ieri nu s'a dat lupte mai mari. Coloanele noastre, trimise înainte spre a face recunoașteri, au dat peste unele rezerve dușmane și au făcut mai multe sute de prizonieri.

Din partea comandantului armatei a cincina a sosit următoarea telegramă omagială: Adânc fericit, rog pe Maiestatea Sa imperială și regală, ca în ziua împlinirii (azi în 2 Decemvrie) a 66 ani de domnie glorioasă a Maiestății Sale, cu cea mai adâncă supunere să mi fie permis a depune la picioarele Maiestății Sale cele mai credincioase felicitări ale armatei a cincina, precum și înștiințarea, că orașul Belgrad a fost azi ocupat de armata a cincina. — *Frank*, general dn infanterie.

Luptele în Galiția și în Polonia rusească.

Budapesta, 3 Decemvrie. În Galiția vestică și Polonia rusească pe frontul nostru a fost și alaltăieri liniște. În noaptea trecută am respins înspoi un atac al Rușilor în partea nord-vestică dela Wolbrom (aproape de Krakau).

În ținutul spre vest dela Novorodonsk și lângă Lodz luptele să desvoaltă favorabil.

La Pșemisl Rușii au stat pe loc cu atacurile asupra cetății, în urma ierilor noastre din cetate în zilele trecute. Mai mulți aviatori dușmani au aruncat bombe dar fără succes.

Operațiunile noastre de războiu în Carpați încă nu s'au sfârșit.

Știrea despre luarea Belgradului a produs o bucurie de nedescris pe câmpul de războiu dela nord.

Generalmajor *Höfer*.

Luptele Germanilor

Berlin, 3 Decemvrie. Din marele cartier german se comunică: În vest am respins unele mici atacuri dușmane. — În părțile Argonne regimentul de infanterie 103 din Württemberg a luat un punct întărit al dușmanului, făcând aci prizonieri 2 ofițeri și 300 soldați.

În Prusia orientală nu e nimic nou de raportat. — În Polonia nordică am respins inapoi atacurile dușmane.

Războiul Turcilor.

Constantinopol, 3 Decembrie. În partea de sud a provinciei Fezza, la Saoja-ain și Galat, a fost o luptă crâncenă între Senuși și trupele franceze. Comandantul Senușilor, șeful Abdullah, și-a pierdut viața, dar trupele lui cu toate acestea silit pe Francezi să fugă. — În ținutul dela Kanem și Wadaj încă au avut Senușii mari succese.

Din dietă.

Ședința de Luni a dietei a decurs într-o formă cu mult mai liniștită, ca de alteori. Înprejurările războinice, prin cari trece țara de prezent, a făcut pe deputații din opoziție să fie cu mult mai liniștiți, dându-și cu toții mâna ca să ajute la ușurarea stărilor de față.

Cel dintâi vorbitor, înainte de a se intra în dezbaterile ordinii de zi, a fost contele Tisza, care a zis, că între împrejurările actuale războiul n'a mai putut fi încunjurat. După aceea a urmat răspunsurile rezervate ale căpeteniilor din partidele opoziționale. Aceștia zic, că o critică mai amănunțită vor face cu alt prilej, acum nu vrea să îngreuneze poziția guvernului. Deputații români n'au făcut nici un fel de declarațiuni.

În ședința de Luni și de Marți s'au votat toate legile cerute de guvern, în legătură cu războiul. După aceea dieta s'a închis rămânând ca atunci, când va cere trebuința, președintele dietei să conchese iarăși pe deputați.

Din România.

Deschiderea camerei și a senatului.

Sâmbătă, în 15 Noembrie v., s'au deschis corpurile legislative ale României. Deschiderea s'a făcut prin M. S. Regele Ferdinand, care în vorbirea sa a spus între altele următoarele: Gândul meu să îndreptă cătră iubitul meu unchiu, a cărui încetare din viață o plângem cu toții. Simțim astăzi cu atât mai dureros pierderea acestui mare rege, cu cât starea politică în lume e de o neobicinuită greutate. Ca să putem trece aceste vremuri grele, avem neapărată lipsă de sprijinul sincer și de patriotismul luminat al tuturor puterilor națiunii, precum și de unirea sufletească a tuturor. Sunt convins, că pătrunși de însemnătatea stării prezente, nu veți pregeta să dați guvernului tot sprijinul cuvenit, ca el să poată aduce la îndeplinire diferitele proiecte de legi cerute de împrejurări sau chemate să îndeplinească trebuințele armatei, pe care națiunea întregă o încunjoară cu dragoste și încredere.

Tot Sâmbătă la 5 ore după amiază s'a ținut o consfătuire restrinsă a deputaților. Aci a luat cel dintâi cuvântul prim-ministrul Brătianu, care a zis între altele: Situația este foarte gravă. Vă rog să aveți încredere în guvern. Acum nu e timpul vorbelor, ci se cere tăcere și muncă, căci o mică greșală poate să aducă dezastre. — Primul-ministru, după ce a făcut un călduros apel la unire și încredere, spune, că este însuflețit de aceleași gânduri ca întreaga țară, dar în momente ca cele de azi nu poate da nici o lămurire, pentru că este ținut să tacă și să lucreze.

Alte știri.

— Prețul grâului în Brăila este 17 50 coroane pe hectolitr, iar secara 13 cor. hectolitr.

— Ziarul bucureștean „L'Independance Roumaine” (ziar românesc scris franțuzește pentru informarea străinătății) scrie, că mai multe firme americane și elvețiene au făcut oferte României spre a înființa o fabrică de arme. Ministrul de război a însărcinat marea firmă americană Pratt-Chitney & Comp. din Hartford (Statele-Unite) cu lucrările noii fabrici de arme a României.

— În luna aceasta se va inaugura (deschide) noua linie ferată Medgidia-Bazargie, adică linia care leagă noul teritoriu al României cu restul țării. La sărberea de deschidere vor lua parte Majestatea Sa Regele și miniștrii țării.

— Domnul profesor Nicolae Iorga declară printr'un ziar din București, că dacă ar fi invitat de cineva cu destulă autoritate morală (adecă de vr'un conducător cu răspundere sau de vr'un ministru oarecare), ar fi gata să vorbească și să se facă a fi auzit asupra chestiunilor (lucrurilor) la ordinea zilei.

— Domnul Dr. Toma Ionescu, rectorul universității din București, în înțelegere cu ceilalți decani ai facultăților universitare române a hotărât să fie amânată serbarea jubilară de 50 ani a universității pentru alte timpuri.

— Consiliul de miniștri a hotărât arestarea și expulsiunea (aruncarea peste graniță) a persoanelor suspecte (ce ar da de bănuț), cari se vor găsi în apropierea pasurilor de graniță.

— Ministrul de lucrări publice a dat o reducere de 50% pe căile ferate tuturor acelor persoane, cari au luat parte la jurământul cetățenilor (tinerilor și școlărilor, cari de bunăvoie învață slujba cătănească). Jurământul s'a ținut în Arenele romane din București.

— Joi în 13 Noembrie v. în București s'a deschis opera română. E un pas înainte pentru încheierea forțelor corale românești.

Știri diferite.

— Din Petersburg vine știrea, că mai mulți deputați ruși au ținut o adunare în cercul social-democraților. Scopul adunării a fost, ca să se facă o propagandă întinsă contra războiului și contra militarismului din Rusia, care aduce populația la sapă de lemn. Poliția dând peste acești revoluționari i au arestat.

— Șahul Persiei a dat din nou de știre supușilor săi, ca să observe cea mai strictă neutralitate.

— «Adevărul» din București a adus odată știrea, că cunoscutul poet bucovinean P. Rotică ar fi fost închis. Din partea autorităților austriace se desminte știrea aceasta, spunând, că dl Rotică trăiește liber într'o comună lângă Cuceava.

— Guvernul Angliei a dat poruncă, ca trupele engleze, atât pe mare, cât și pe uscat, să nu atace orașele sfinte ale Musulmanilor (de religie turcească).

— Din Petersburg se vestește, că un diplomat rus ar fi declarat, că armatele rusești, cari sunt contra Turciei, au să meargă deadreptul contra Constantinopolului.

— Guvernul belgian a dat ordin ca toți belgienii obligați la arme să fie înrolați la Havre (oraș cu port francez) într'un corp separat al armatei franceze. Aceasta înseamnă că Belgia și a dezvoltat armata.

Conform rapoartelor oficiale, se zice, că Germanii ar fi făcut în cele din urmă zece zile 97,000 prizonieri.

— În Italia a căzut zăpadă mare îngreunând în multe locuri comunicația.

— Guvernul prusian a dat voie Polonilor din provincia Posen, ca în școli să învețe religia în limba lor maternă. Acest drept li-l luase acum câțiva ani. (Prusia e cel mai mare regat al Germaniei. Locuitorii Prusiei sunt la 38 milioane, dintre cari cam 3 milioane poloni; acești poloni duc în Prusia o viață în asemănare cu a noastră, a Românilor, în Ungaria).

— Din Petersburg se vestește, că în Rusia au fost conchiemați glotații din 8 ani.

— Aliații mai așteaptă și din Japonia noi trupe, cari să le vină în ajutor.

— Portugalia încă a intrat în război pe partea Angliei și a Franței. Portugalia are 6 milioane de lucrători, dar armata e slabă, doar la 25 mii soldați în timp de pace și vr'o 200 mii în timp de război. Deocamdată Portugalia sare în ajutorul Angliei cu vr'o 20 mii. Ea a fost silită a da ajutor Angliei de teamă, ca aceasta să nu-i facă greutăți în colonii.

Din tainele războiului.

Pentru a putea nimici cât mai repede pe dușman și pentru a putea fi cât mai bine la adăpost de gloanțele dușmane, mintea omenească scornește lucruri cari te pun în uimire. Așa de pildă, o nouă scornitură, pe care o întrebuințează feciorii noștri în luptă cu Sârbii, e foarte simplă.

E vorba doar de niște butoiașe de bere, cari, văzându-le ai rade ca de o glumă s'au aplecând din limbă, gândindu-te cu dor la un pahar de bere. Și butoiașele acestea de bere fac servicii foarte mari armatei, în primul rând ca armă de pustiire în rândurile dușmanului, și în al doilea rând ca armă de apărare în rândurile noastre. Scriitorul ungar Francisc Molnar, care se află pe câmpul de război cu Sârbii, scrie despre aceste butoiașe astfel: „Cum stam eu de vorbă cu un ofițer de al nostru în cartierul pressei (de unde se trimit știri gazetelor), dintr'odată văd că se ivește în văzduh un butoiaș. Nu șueră ca glonțul de tun, ci venea liniștit, aproape încet. Apoi căzdu cam la 50 de pași departe de întăriturile de beton cu fer ale Sârbilor. Aceștia nu știau ce vrea butoiul. Nu trece o clipă și o aguditură grozavă cutremură împrejurimile și apoi nu se mai văzdu nici butoiu, nici întăritură, nici Sârbi, nici nimic...”

„Mașina de aruncat butoiașele a inventat-o un căpitan de al nostru, căci ne luasem de gând cu întăriturile puternice de beton, pe cari Sârbii ni le zidiseră chiar înaintea nasului. Mașina asta e foarte simplă și doar puțin se deosebește de mașinile de aruncat, pe cari le întrebuințau vechii Romani. Soldații pun butoiul pe ea, dau drumul mașinării și butoiul naibii zboară la o depărtare de 200—300 pași, apoi să mai rostogolească tocmai atâta cât trebuie. Că ce este băgat în butoiașele sburătoare, asta e secret, însă de bună seamă că numai apă sfințită nu e. De multeori mai facem și glume cu Sârbii. Aruncăm cu mașina câte un butoiaș gol, la vederea căruia Sârbii fug în toate părțile, crezând că e plin...”

Ca apărare contra gloanțelor dușmane, feciorii noștri întrebuințează aceste butoiașe cu mult folos. Fiecare soldat, care își are butoiul lui, îl umple cu pietricele de nisip ori cu pietricele de pe drumuri, și astfel umplute aceste butoiașe opresc cel mai turbat glonț de pușcă. Nu e glonț care să poată pătrunde prin ele. Când trupa pornește în luptă, cei din rândurile prime se lasă pe pânțele și târându-se astfel, înaintează rostogolind butoiul cu capul. Fiecare ficior are câte unul. După ce au ajuns la linia de unde pot începe focul, repede întorc butoiul cu fundul în sus și împușcă de după el. Iar în dărătul lor rezerva espă șanturi scutiți fiind de bătăia glonțului dușman.

Abonați „Foaia Poporului”. În aceste zile, când atâtea frământări se petrec în lume, ar fi cu cale, ca fiecare Român să cetească o foaie. De aceea îndemnăm pe oamenii noștri, să între cât mai mulți în șirul abonaților noștri. Foaia se poate lua cu începutul la orice lună și costă pe o jumătate de an 2 coroane 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 3 Decembrie n.

Prolungirea moratorului. Moratoriul vechiu, care s'a isprăvit cu 30 Noembrie, a fost din nou prolongit până la 31 Ianuarie 1915.

Spre știre. În foaia de azi nu aducem ilustrație, fiindcă până la încheierea foii nu ne-a sosit pachetul, trimis deja acum câteva zile cu posta din Budapesta. — În săptămâna aceasta n'am sosit nici o ediție specială.

Ruși în Bucovina. Din loc mai înalt ni se trimite spre publicare următoarele informațiuni: Consistorul mitropoliei ge-or. din Bucovina a luat hotărârea încă în Octombrie, după eliberarea orașului Cernăuți, că dacă orașul ar mai fi amenințat de primejdia năvălirii rusești, consistorul să-și mute reședința la Dornavatra. Membrii consistorului, conform acestei hotărâri, au sosit Sâmbăta trecută în Dorna. Excelența Sa mitropolitul Dr. Repta se află de câteva zile acolo. Această hotărâre a consistorului e cea mai bună dovadă, că autoritatea bisericească gr-or. din Bucovina, după tratarea nedeamnă experimentată pe vremea invaziunii rusești, se așteaptă la noi volnicii din partea Rușilor. E o dovadă aceasta totodată și despre aceea, cât de puțin crezământ merită asigurările Rușilor, că ei vin să elibereze pe ortodocșii din Monarhie. E caracteristic mai departe și faptul, că consistorul a adus hotărârea cu unanimitate, deci membrii săi români, aflători în majoritate, și Rutenii, deopotrivă, se feresc de Ruși.

Plata răniților și a concediaților. Mulți răniți și concediați se plâng, că pe timpul concediului (urlaubului) lor, nu le umblă plata. Foaia vieneză «Reichspost» în numărul său 558 din anul acesta publică următoarele îndrumări: «Soldații cari au fost concediați din spitale, ca să intre sub îngrijire privată (acei cari sunt trimiși din spital la «urlaub» spre a se îngriji cu doctore) primesc pe zi o plată de 2 coroane. Aceasta o primesc înainte, din partea spitalelor care i-a concediat, dacă concediul soldatului nu trece peste 4 săptămâni. Pentru concedii mai lungi, aceste plăți se fac la întoarcere de către batalion (Ersatzkörper), unde trebuie să se prezinte după concediu. Aceasta să vede din «permisul de concediare» (Ersatzbatalion, Ersatzcompagnie, Ersatzescadron, Ersatzbaterie). Plățile se fac și prin poștă. Rugărilor să se adreseze la „Ersatzkörper“-ul numit în «permisul de concediu» (Urlaubschein). — Feciorii să bage de seamă, ca pe hârtiile lor de plecare să fie scris «Hausepflege» sau «házi ápolás» (îngrijire de casă), iar atunci n'o să aibe neplăceri la primirea banilor.

Serbarea de Crăciun a soldaților internați în spitalele din Sibiu. Filiala locală a reuniunii «Crucea roșie» intenționează a aranja cu binevoitorul concurs al tuturor reuniunilor de femei din loc, precum și al epitropiei supreme a reuniunii economice sășesti ardeleni, pe seama tuturor soldaților bolnavi și răniți, cam 3000 la număr, internați în toate spitalele locale, o serbare de Crăciun, astfel, ca fiecare soldat să capete dar egal. De oarece reuniunea „Crucea roșie“ în considerarea altor multe obligăminte nu-i în stare de a suporta singură speșele împreunate cu această serbare, roagă publicul orașului nostru, ca prin daruri abundente în bani gata se facă posibilă aranjarea serbării. Afară de daruri în bani se primesc cu mulțumită și țigări, țigarete, ciocolată, făină, zahăr, ouă, luminări de Crăciun și sf. nice. Toate aceste daruri donatorii sunt rugați a le preda în vederea scurtării timpului cât mai curând în cancelaria

epitropiei supreme a reuniunii economice sășesti ardeleni) Sibiu, Piața mare Nr. 19, în curte înăpoi). Comitetul reuniunii „Crucea roșie“ roagă onoratul public, ca afară de darurile amintite mai sus, să binevoiască a dăru și mere sau nuci, cari încă sunt a se preda în Piața mare Nr. 19. Dăruirile sunt a se trimite la locul susnumit până în 15 Decembrie n., fiindcă aranjarea darurilor răpește timp de mai multe zile
Comitetul filialei „Crucea roșie“

Tache Ionescu despre „Principiul naționalităților“. Politicianul român Tache Ionescu a ținut zilele trecute în București o interesantă conferință, vorbind despre „Principiul (ideea, ținuta, lupta) naționalităților“. Conferința să încheie cu următoarele cuvinte: Principiul naționalităților va trebui să triumfe, și numai el va pune proptea războaielor, sfărâmand vechile dușmăni. Peste mormintele acelor, cari azi cad pentru libertate va apare triumfător principiul naționalităților și el va asigura generațiilor de mâne o voință liberă și neatârnată reală (adevărată)“.

Regele Bavariei către studenți. Regele Bavariei (după Prusia cel mai mare regat al imperiului german), ținând o cuvântare studenților, cari se pregătesc pentru armată a zis: „Războiul va dura multă vreme, dar noi nu ne vom odihni până nu vom încheia o pace, care să ne asigure pentru multă vreme, că nu vom fi atacați. Voi vă pregătiți pentru războiu. Nu uitați însă din această cauză datorițele cetățenești și studiile, căci succesele noastre au fost cu puțință din cauză că noi am primit în școală o instrucție cum nu este cu puțință în altă școală din lume. Aveți încredere în Dumnezeu. Aveți încredere și în brava noastră armată și faceți-vă datoria. Cu Dumnezeu!“.

Cât costă războiul pe Anglia. Primul-ministru englez Asquith a declarat în camera comunelor (casa țării), că cheltuelile Angliei cu războiul se ridică la 25 milioane coroane pe zi. Creditul de 225 milioane lire sterline cerut de guvern va putea face față cheltuelilor de războiu până prin Aprilie anul viitor.

Imprumutul elvețian. Din Roma să vestește, că imprumutul Elveției destinat să facă față cheltuelilor de mobilizare a fost acoperit de trei ori. S'au scris 170 milioane 107 mii și 800 de coroane.

Apel. Fondul Augusta din Budapesta are intențiunea — dupăcum ni se comunică din partea magistratului din Sibiu — să trimite câte un dar fiecărui soldat de pe câmpul de luptă. S'au deschis colecte în țara întreagă, în scopul acesta, și din banii adunați se vor cumpără pachete cu diferite daruri, numite pachetele Augusta. Prețul unui astfel de pachet face 3 coroane. Colecta s'a deschis din partea magistratului, unde se pot adresa ofertele benevole, spre a se trimite la locul destinației, dar se pot trimite și de dreptul la cancelaria centrală a fondului Augusta (Budapest VII, Károly-körút 3). Suma și numele donatorilor, dacă ni se scrie, le vom publica și în foaie.

Împăratul Wilhelm trecând printr'un moment primejdios. Correspondentul de războiu al ziarului „Times“ scrie despre împăratul Wilhelm, că fiind îmbrăcat într'o uniformă verde sosit acum câteva zile la cartierul general german ce se află la Thiel. În timpul cât stă la masă cu ofițerii săi, schimbă puține cuvinte cu dâșii și pare a fi îngândurat. La un sfert de ceas după ce pleacă de-acolo, sosit în văzduh un aeroplan englez, din care a început a cădea bombe la o mică depărtare de locul unde a șezut împăratul Germaniei. Dacă serviciul de informație englez eră mai acurat, viața împăratului ar fi fost în primejdie.

Tunurile grele ale armatei noastre și prizonierii ruși. Tunurile grele, de cari dispune artileria noastră, au băgat spațmă între Ruși. Numeroșii prizonieri Ruși spun, că bombela tunurilor grele sunt grozav de înfiorătoare când explodează și că aceste bombe au alungat pe Ruși din cele mai bune întărituri ale lor. Se poate de pe acum spune, că artileria grea a armatei noastre va avea o parte de căpetenie în războiul de față.

Pentru împrumutul de războiu. Dupăcum ni se scrie, „Cassa de păstrare“ din Săliște încă a fost denumită ca loc de subscriere pentru obligațiunile de stat. Aci s'au scris K 213'650, din care sumă a scris «Cassa de păstrare» 30'000 coroane și comuna politică Săliște 30'700 coroane, iar restul a scris locuitorii din comuna Săliște și celelalte comune din cercul Săliștei.

S'a otrăvit de jale. Nevasta unui lemnar din Seghedin, vizitând spitalul de răniți de-acolo, a întrebat pe unii și pe alții despre feciorul ei, care era dus pe câmpul de luptă. În sfârșit un rănit din spital îi spune, că de giaba îl mai căută, deoarece băiatul ei a murit pe câmpul de luptă. Biata mamă a venit plângând acasă și de desperare a luat otravă și a murit. La vr'o câteva zile după asta a venit o altă grupă de răniți în Seghedin, cari au spus, că copilul lemnarului nu este nici rănit, nici bolnav, ci e în linia de luptă. Ce folos de știrea asta, deoarece biata mamă își dăduse sufletul săraca. Asta să fie de învățătură tuturor acelor, cari dau crezământ tuturor știrilor mincinoase.

Ce face un șarlatan. Încă înainte de începerea războiului trăia în Belgia un anumit I. Locusteanu. Obicinuit să trăiască bine și să nu muncească nimic, Locusteanu a început să fure și să înșele. Când a văzut că Germania declară războiu Belgiei, deodată s'a gândit cum ar putea el trage ceva folos din această învălmășală. Și astfel s'a dat reprezentantul unei mari bănci din România, umblând pela mai mulți negustori mari, ca să le deie bani. Și astfel legând împrumuturi între negustorii belgieni și între pretinsa lui bancă din România, a încasat pentru mijlocirea împrumuturilor însemnate sume de bani, cu cari s'a șters în România. Dar nu i-a fost dat să se bucure mult de rodul șarlataniilor lui, căci aflându-se în țară despre isprăvile lui din Belgia, îndată a fost prins și pus la răcoare.

Cai vopsiți cu culoarea câmpului. Foile din Berlin scriu, că mare a fost mirarea Germanilor, când în luptele de-a începutul lui Septembrie trupele germane au prins, prin pădurile din Belgia, o patrulă de călăreți englezi, cari călărau pe cai verzi. Culoarea verde a cailor eră asemănătoare hainelor călăreților și verdeții câmpului. Un soldat a vrut să spele farba de pe cai cu apă și cu săpun, dar n'a putut. Și s'a observat chiar trupe întregi de călăreți, cari erau vopsite întocmai ca culoarea câmpului spre a nu fi observate de dușman.

Glumele celor mai mari. Umblă vorba, că în momentul când prim-ministrul Tisa s'a dus în vizită la împăratul Germaniei, acesta ar fi întrebat pe prim-ministrul:

— „Ce zici Excelență la patruzeci-și-doi mei?“ (împăratul înțelegea tunurile uriașe de 42 cm.).

Tisa ar fi răspuns:

— Da Maiestatea Voastră ce ziceți la 48-istii mei? (adecă partidul 48-ist unguresc).

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Și femeile în războiu. Am ajuns s'o vedem și asta. Știm, că firea femeilor e oleacă mai iute ca a bărbaților; se aprinde iute, dar se stinge curând insuflecția lor. Așa s'a aprins și insuflecția femeilor din ținutul Dobrișinului, cari, nici una nici două, vreau să meargă la bătaie. Cu gândul acesta au dat femeile din Hajdunânăs într'un ziar din Dobrișin o scrisoare des chisă, către ministrul de honvezi, rugându-l ca să asenteze și femeile cari au etatea de 19—36 ani. În scrisoarea aceasta mai spun femeile din Hajdunânăs, că ele sunt în ori ce moment gata de plecare, dar bine înțeles nu cu tornistăru și cu pușca 'n spate, căci dorința lor e mai mult ca lângă foc să meargă. Adeacă să plece în război ca bucătărese (socăcițe), unde ar putea fierbe menaja cătanelor, iar feciorii cari sunt întrebuințați la fier să plece toți în linia de foc. Numai să nu li-se urască de atâta fier, că de multe ori mai clocotește menaja și cu câte o afurisită de granată...

Din scrisorile voinicilor noștrii.

I

Mult Stimatle Dle redactor! Am promis că voi scrie pentru cetitorii „Foi Poporului“ unele scene și întâmplări din războiul, la care am luat parte vreme de 7 săptămâni, după cum știți, în calitate de simplu ostaș. Dar proverbul „Omul propune și Dumnezeu dispune“ s'a adeverit cu vârf și indesat, căci iată nu m'am ținut de cuvânt. Nu credeți Domnule redactor, că n-aș avea ce scrie. Din contră, am prea multe de comunicat, așa că gândindu-mă la mulțimea celor vrednice de spus, mă copleșesc amintirile, încât nu știu de unde să prind firul, ca să nu mă perd în noianul peripețiilor prin cari am trecut.

Dacă soarta îmi va hărăzi să ajung zilele de pace, când limba va fi mai slobodă, îmi voi împlini promisiunea dată... Acum vreau să vă comunic numai ceva din viața de spital, unde, cum știți, mă aflu de patru săptămâni. Aici în spitalul D..... ne aflăm cam 30 ostași români, dela diferite regimente. Ceialalți sunt de alte naționalități. Ne petrecem vremea cu cetitul de cărți și ziare, iar sările ne reamintim întâmplări de pe câmpul de luptă. Fiecare are ce povesti, căci fiecare a primit botezul de sânge în Galiția în luptă cu Muscanul. Dacă n'ași ști din pățanie, că așa au fost întâmplările povestite de frații ostași, aș crede că sunt povești. Și unul care n'a fost în luptă, ascultându-le ar spune, că e cu neputință să poți scăpa din pericole așa mari ca cele descrise...

Aici în spital îmi place mult de frații mei români, când li văd dimineața cu cărțile de rugăciuni în mâni, desemnând crucei largi, plini de evlavie, ca și când am fi într'o biserică. Pentru aceasta evlavie am fost luați în batjocură de unii străini de legea noastră, de multe ori pe câmpul de luptă, dar despre asta mai târziu Domnule redactor.

Acum într'o zi, pe când mă gândeam cu drag și cu lacrimi în ochi la părinții iubiți și la frații și surorile duiosase, se furișează pe ușa puțin deschisă, un val duios de doină trăgănată, așa cum n'am mai auzit de mult... Un rănit, în odaia vecină, culcat pe pat, cânta o doină frumoasă, frumoasă, mai frumoasă ca toate cântările câte le-am auzit vre-odată... Am ascultat mult cântarea bietului rănit și am plâns, ca un copil... Cine știe ce gânduri îi frământau creierii și câte reamintiri plăcute îl amăreau în acele momente pe săracul înstrăinat...

Cine a luat odată parte la luptă, acela nu se mai teme de gloanțe... Aceasta o spun toți ostașii. Dujmanul cel mare și tare, despre care

vorbim mult și de care ne temem, nu e muscanul, cum credeți D-Voastră, «civilii», ci e frigul. De frig ne temem și nu e dimineață să nu ne gândim la frații noștrii din linia de foc...

Deși spitalul acesta e condus de Sași, noi Românii nu avem cuvinte destule a mulțami susținătorilor și îngrijitoarelor de dragostea ce o au față de toți deopotrivă. Suntem tratați toți cu aceeași dragoste și bunăvoință ca și fii lor. Știind, că spațiul în Foaie e scump, încheiu, promițând a Vă scrie multe, multe, când aerul nu va fi așa plin de praf de pușcă ca acum, dacă va fi să ajung acele zile.

Infanteristul Petrea.

II

Iubite prietene! Iți trimit vr'o câteva rânduri și unele impresii de pe aici. Dacă ai voie le poți da și la redacția „Foi Poporului“ spre publicare.

Ți-aduci aminte, ne-am despărțit într'o zi de vară, cu soare cald și codru verde. Atunci ți-am strâns mâna și credeam, că drumul nostru spre Galiția e mai mult așa un drum de amenințare, prin care să speriem puțin obrăsnicia Muscalului. Nici nu-mi venea să cred, că vom schimba plumbi cu Rușii. Aveam nădejdea să ne vedem cât de curând și vedeam par'că bucuria zugrăvită pe fețele tuturor, mulțumiți fiind, că „le-a dat Dumnezeu minte odată și celor mai mari“.

Cum mi s'o spulberat toate visurile aceste... Iată, sunt aproape patru luni de-atunci și par'că clipa despărțirii îmi apare mereu în minte, ca o iccană ștearsă, ca un vis depărtat. Acum să aud pe cineva spunându-mi, că el ar muri de durere să stea o noapte în viscol și ploaie, sau că n'ar putea ieși din felul lui regulat de mâncare, i-aș spune în față că — minte. Am văzut pe-aici ofițeri înalți, cari erau învățați să doarmă numai în paturi moi, să mănânce mâncările cele mai alese și să bea vinurile cele mai bune, — pe câmpul de bătaie, când avea câte o bucatică de comis uscat, o mănca mai cu poftă ca pe scumpeturile de-acasă; puțină apă stătută eră mai cu gust ca cea mai scumpă șampanie, iar vr'un grajd părăsit, care să-l scutească de furia viscolului, îi dădea mai bun sălaş decât cele mai ademenitoare paturi ale dormitoarelor boeresti... Să ferească sfântul pe ori ce om de ces mai mare suferință și să nu ajungă a suferi atâta cât poate să sufere. Pe altă dată mai multe și mai noi. Cu dragoste: *O. E. I. în r.*

III

Onorate domnule redactor! Am plecat astă-vară către Galiția și cu toată stăruința celor de-acasă nu am vrut să-mi iau nici un fel de rufe groase, fiind în nădejde că ne-a ajuta Dumnezeu să putem mânca Crăciunul pe vetrele noastre. Acum scribulesc de frig și mă căiesc amar, că nu mi-am luat rufe de iarnă. Crăciunu, ca Crăciunu, dar ni-e teamă că și Rusaliile le-om petrece pe-aici (cine o mai avea zile să le mai petreacă). Tocmai alaltăieri stam într'un șanț mocirlos și așteptam doar-doar ne-o da «bună ziua» vr'o bombă de tun, ca să știm și noi încotro să pușcăm. Și cum stam eu așa gândindu-mă la nevastă-mea, care a rămas cu 4 copilași și unul pe drum, la părinții bătrâni și neputincioși și la nerânduiala ce-o rămas în ogor, încet-încet mă cuprinde somnul. Imi elențaneă dinții în gură de frig, iar picioarele îmi amorțise. O moleșală dulce mă cuprinde și amărățul meu suflet a început să mă poarte prin lumea visurilor... Se făcea că eram într'o țară frumoasă și caldă, fără tunuri, fără puști, fără șanțuri înghețate și fără „decung“-uri. Și par'că acolo cătanele în loc de puști aveau sape și în loc de tunuri pluguri, și așa se băteau de tare cu ogorul de creșteau bucatele văzând cu ochii.

Și după ce isprăveam cu ogorul, treceam ploșca din gură în gură și eram mulțumiți și fericiți. Deodată visul se schimbă, trâmbițașii sună alarma, toți suntem în picioare și un glas fioros trecea din gură în gură: Dușmanul Vine, vine dușmanul! Iată-l! Batalioane regimente, divizii înaintază spre mine, mă încunjură, mă străpuug cu baionetele, mă înțepă, sângele-mi curge... Speriat deschid ochii... Ce spaimă! Inamicul se preumbla tacticos pe grumaz, pe mâmi, pe piept, unu, doi, trei, patru, opt, zece și de atâta scârpînătură sângele începuse să-mi țâșnească din unele locuri.

Când dau să mă scutur de acest dușman, nu-mi pot mișca nici picioarele; îmi amorțiseră în șanțul bleștamat. Așa s'a întâmplat că din vis m'a deșteptat blăstămații dușmani de sub cămeșe, cari câte odată sunt mai mulți ca Rușii. De binevoitor: *S. Stoica, rezervist.*

IV

Onorată „Foaia Poporului“! De-aici din câmpu durerilor vă scriu și eu carte, dorindu-vă mult bine și noroc. Ne gândim de multe ori la violența Rusului, care nu numai că-i mare, da-i și viclean. Bată-l Dumnezeu, că să 'ntâmplă ca să mărșăluim câte-odată, și mergem fără grije, știind că nici picior de Rus nu poate fi pe-acolo, dar deodată numai ne pomenim, că ne înconjoară din toate părțile. Și ne facem cruce, și ne-așezăm și noi la pușcat, dar tot nu ne putem împacă cu gândul că: de unde dracu o ieșit? Și așa de multeori, când se abate câte-o brumă de veselie peste amărâta noastră viață, ne pomenim ca din senin cu ploaia de plumbi... De-mi va ține Dumnezeu zilele vă voi mai scrie. Cu bine: *I. Dușan din Deliblata.*

Doine din războiu.

Din Galiția.

I

Frunză verde de cicoare,
Cât e lagărul de mare,
Stau feciorii de-a 'n picioare
Și să plâng de supărare;
Puștile stau piramidă,
»Broțagurile« fără pită,
Dar »grăunțe« pentru Rus
Au cu toții de ajuns.

Pe dealul Chirovului
Vin gloanțele Rusului,
Pușca țipă, tunul bate
Tot șrapnele și granate.
Și cum vin așa turbate
Pe mulți îi culcă pe spate
Prin cele șanțuri udate.

Foaie verde busuioc
Un' mă uit și un' mă 'atorc
Numai uriete și jalo,
Și prin șanțuri, și pe cale.
Unii țipă: »Dați pe Rus«,
Alții: »Vai că m'o răpus«.
Și din zori până 'nserat
Cad feciorii, 'n lung și 'n lat
Pentru țară și 'mpărat.

George Adam,
rezervist rănit, din Alămor.

II

Foaie verde matostat
Cât în Galiția-am stat
Multă foame-am mai răbdat,
Nespălat, nepieptenat,
Făr' o pipă de tabac.

Frunză verde și-o lălea
Jale-i în Galiția
De atâta bătaie grea;
Ard orașe, ard și sate,
Plâng neveste 'mpovărate,

Plâng sărmanele fugând
Și zilele blăstemând.
Frunză verde rosmarin
Multă jale și suspin
Până saniteții vin.
Când saniteții veneau
Toată noaptea nu dormeau,
Numai la răniți strângeau
Și la doctori îi duceau;
Trei legau, zece mureau.
Iar pe care cum murea
Mi-l luă și-l aruncă
Pe o luncă 'ntro livadă,
Unde erau mii grămadă.

Dintre răniții nestrânși
Mulți strigau cu ochii plânși:
Măi vecine, măi creștine,
Ia-mă și pe min' cu tine,
Că dă Rușii peste mine,
Și în cari nu suntem morți
Bagă baionetu 'n toți.

Suflă vântul pe hotar,
Plângi nevastă cu amar;
Ori fă bine nu mai plânge,
C'am plâns eu de-ți poate-ajunge,
Căci mi-a fost amară soarta,
Să îmi văd prin șanțuri moartea.

Tună Doamne și trăznește,
Tună 'n cine despărțește
Pe feciorii de-a lor tați,
Pe neveste de bărbați.

Nicolae Hârjeu
din Ucea de jos.

III

Frunză verde de cicoare,
Soare, soare, sfinte soare
Ține ziua tot mai mare,
Că mi-e jalea călătoare
Peste dealuri, peste munți,
La părinții mei cărunți,
Peste dealuri și văcele
La ochii mândruții mele.

Măicuță când m'ai făcut
Nu știu bine și-a părut,
Dar acum știu maică bine
Că îți pare rău de mine,
Că în loc de ajutor
Ți-ai făcut jale și dor
Și în loc să ai hodină
Plângi cu dor dela inimă.

Damian Dicoiu
din Broșteni.

IV

Frunză verde foaie rea
Amară-i inima mea,
Când își cântă patima
Ce-a tras prin Galizia.

Și-ar spune inima, spune,
Mai mult rău, puține bune,
Să se ducă vestea 'n lume

Că decât să stai prin șanțuri
Mai bine să zaci în lanțuri,
Și decât să fii cătană
Mai bin' fată cu năframă.

Nicolae Lazar.

V

De când a prins toba a bate
Numai sunt feciori pe sate,
Făr' doar haine 'mpăturate
Și măicuțe supărate.

Bate doamne Neamțu 'n cale
C'o făcut atâta jale,
Și îl bate doamne 'n drum
C'o ales ce-o fost mai bun.
Iar schilozii ce-o rămas
Pun căciulile pe nas
Și fac fetelor necaz.

Culese de M. G.
din C.

VI

Foicică de bujor
Cum nu curge cel izvor
Să mă pot spăla de dor.
Foicică de pe cale
Cum nu curge apa 'n vale
Să mă pot spăla de jale.

Sărac bine de demult
Ce am făcut de te-am pierdut,
Că 'n crăsmă nu te-am beut.
Tu te-ai dus bine departe,
Eu stau cu necazu 'n spate
S'aleg vările de-arândul
Să mă chinuiesc cu gândul
Că șrapnela muscălească
Poate să mă prăpădească.

Ioan Lucaciu, din Măssa.

VII

Frunzuliță de pe baltă,
Cătă-mă măicuță cată,
Unde nu-i fân, nici otavă,
Numai sânge până 'n barbă,
Unde nu-i grâu, nici bucate,
Doar cătane impușcate.

Frunzuliță ruptă 'n cinci
Stau voinicii rătăciți
Și aleargă zi și noapte
Peste râpi și trupuri moarte,
Doar or da cu Rușii față
Să îi stângă din vieață.
Foicică de pelin,
Când eră să ne 'ntălnim
Cu Rușii, să îi sdrobim,
Auzii un glonț turbat
Ca un șerpe 'nveninat,
Era glonț de carabină
Și m'a lovit chiar în mână,
Iar de-atuncea-s în spital,
Nu-i mai fac Rusului val.

S. Roșca, din Oena.

VIII

Bată-te crucea de Rus,
Mulți feciori tu ne-ai răpus;
Sate multe ne-i prădat,
Mulți voinici și împușcat;
Că ne-ai alungat pe frați
Pân' dincoace de Carpați.

Frunză verde foaie rea
Câți voinici de seama mea
Carpații nici că-i treceau
Și 'n vale se prăvăleau,
Iar din vârf și până 'n vale
Numai țipete și jale.

Pavel Urcan,
abonat sub Nr. 8632

Poșta Redacției și a Administrației.

V. Hosu, Bistrița. Poeziile trimise le-am primit. Deocamdată nu putem însă publica din ele, fiindcă sunt prea lungi, dar mai încolo vom alege câte ceva pe rând.

Un abonat, loco. Voiam a refuza scrisoarea trimisă, fiind neplătită. Cât pentru cuprins, l-am cetit cu plăcere; ai toată dreptatea; la timp potrivit vom face uz de cele scrise; ocazional vino și în persoană.

Ioan Guran, Moldova nouă. Scrie-ne când sunt târgurile acelea? — și o să le punem.

Vasilie Galis. Cetește cele scrise în numărul trecut și le spune și celor trei tovarăși. *Abonatul 7202.* Acelaș răspuns.

Călinarul Poporului pe 1915

va fi gata în anul acesta numai în luna lui Decembrie, aproape de Crăciun. Aceasta amănare am făcut-o anume, din cauză, ca să putem aduce cele mai din urmă știri despre războiu până la sfârșitul anului.

De aceea ne adresăm către toți cititorii noștri, atrăgându-le atenția, ca să nu-și cumpere călinarul până când nu vor vedea „Călinarul Poporului“, care va cuprinde toate amănuntele despre războiul din anul acesta, dimpreună cu cele mai interesante chipuri răsboinice etc. etc.

Cine a văzut și a cumpărat călinarul nostru în anul trecut, s'a putut din destul convinge despre cuprinsul lui bogat, astfel că orice vorbă e de prisos. Mai amintim numai atât, că în anul acesta călinarul nostru iarăși va surprinde pe oricine prin bogăția lui, în comparație cu prețul aproape de nimic: 40 bani pro exemplar și 5 bani porto.

Alte amănunte asupra călinarului vom publica la timpul său. Fi-ți deci în așteptare până ce apare „Călinarul Poporului“ pe 1915. Tot așa spuneți și la alți cunoscuți!

Nr. 344/914

1985

Publicațiune.

Prin aceasta se aduce la cunoștință publică, că dreptul de vânat în hotarele comunelor: Ecsellő, Szebengaleș, Szebenákova, Mág, Szecsel, Szelistye, Szibiel, Tilicske și Vale să va da în licitațiune publică verbală pe timp de 10 ani, începând dela 1 Februarie 1915 până în 31 Ianuarie 1925.

Licitațiunea va avea loc în 19 Decembrie a. c., la orele 12 a. m., în localul oficiului pretorial din Szelistye. Teritoriile singuraticelor comu-

ne se vor exarânda separat.

Doritorii de a lua parte la licitațiune sunt datori a depune drept vadiu 10% a prețului de strigare.

Condițiile de licitare se pot vedea la localele primăriilor comunale interesate în orele de oficiu.

Prețul de strigare e: pentru Ecsellő 40 cor., Szebengáles 80 cor., Szebenákova 160 cor., Mág 90 cor., Szecsel 130 cor., Szelistye 320 cor., Szibiel 250 cor., Tilicske 310 cor., și Vale 50 cor.

Szelistye, în 19 Noembrie 1914.

Primpretorul cercual.

Anecdote
de
Teodor V. Borza
Prețul 80 bani.
Se pot procura dela
Administrația
Foaia Poporului

O calfă de rotar

care se pricepe ceva mai bine la meserie, se primește la **Jacob Marcis** în Sibiu, Hebelgasse Nr. 16. 1986

Lemne de foc

de stejar, sunt de vânzare și anume: 600 stânjini în stația Vurpăr (Vurpăr); 2500 în pădure la despărțare de doi kilometri de stația Vurpăr, apoi 10.000 butuci și 4006 gramezi de aschii. Preț foarte convenabil. Doritorii să se adreseze în Vurpăr Nr. 426. 1948

Lăzi de vânzare.

La administrația „Foi Poporului“ se află de vânzare mai multe lăzi, în diferite mărimi, potrivite pentru păstrarea grâului sau alte produse.

O față solidă

care știe bine sărăci și posedă cele trei limbi ale patriei, se primește momentan ea vânzătoare în fabrica de licheruri a lui Heinrich Rieger în Sibiu, strada Gușteritei (Elisabethgasse) Nr. 7.

1982

Cafea

cu 50% mai ieftină!

Cafea crușătoare americană și foarte aromatică. Un săculeț de probă (5 chilogramme) se trimite pe lângă p. etul de 10 cor., o jumătate kilogram teiu de primul rang cor. 2. — franco cu rambursă.

A. SAPIRA, 326

Export de cafea și teiu, în Galânta.

Mape de Vânzare.

- Mapa Europei K 1.20
- " Rusiei cu Galizia " 1.20
- " Franței cu Belgia " 1.20
- " Țărilor balcanice " 1.20

Se află de vânzare la

Administrația „Foi Poporului”

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe

indigene, din
cari se execută după măsură cele
mai moderne vestimente precum:
Sacko, Jaquete și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stoffe pentru
pardisiuri și „Raglam”, cari
se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

723

Cel mai vechiu și mai mare institut
financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA”

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozovicia, Elisabetopol,
Lugoș, Mediaș și Mureșoșorhelu

Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmă-
elăușul-mare și Șelea-mare

Capital societar	K	6,000,000
Fonduri de rezervă și penziuni	"	2,350,000
Portofel de cambii	"	17,700,000
Imprumuturi ipotecare	"	12,400,000
Depuneri spre fructificare	"	24,500,000
Seriuri fonciare în circulațiune	"	10,000,000

Primește depuneri
spre fructificare cu 5-5 1/2%

după terminul de abdicere, plătiind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America
și îngrijește încasări de ecouri și asigurațiuni
asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri
de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și
prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele
și agenturile institutului.

Direcțiunea.

A XXXI-a reg. ungurească
Loterie de binefacere a statului
pentru scopuri de binefacere.

Loteria conține 14885 câștiguri cu suma totală de 475.000 cor. cari se plătesc în bani gata.

câștig principal 200.000 cor în bani gata.

Mai departe	10 câștiguri à cor.	250	Kor.	2.500
1 Câștig principal cu Kor. 30.000	40 " " " "	200	"	4.000
1 " " " " " " 20.000	100 " " " "	500	"	6.000
1 " " " " " " 10.000	200 " " " "	100	"	10.000
1 " " " " " " 5.000	200 " " " "	50	"	10.000
5 câștiguri à 1000 cor " " " " 5.000	2500 " " " "	20	"	50.000
5 " " 500 " " " " 2.500	12000 " " " "	10	"	120.000
	14885 Câștiguri	Total	Kor.	475.000

Tragerea va avea loc irevocabil în 9 Decembrie 1914.

Un los costă 4 coroane.

Lozuri se capătă: la direcția loteriei reg. în Budapesta (Hauptzollamt), la direcția loteriei austriacă în Viena, la oficiile de postă, dare, Vama și s. r. e., la stațiunile căilor ferate, trafici, zarafii, atât în ungaria cât și în țările austriace. — La cerere se trimite planuri gratis și franco.

Direcția loteriei reg. ung.

Material pentru edificat

Traverse — Papă de acoperit — Plăte de izolat — Cement — Gips — Impletituri de drot — Drot de îngrădit cu ghimpi — Impletituri de trestie pentru stucatură — Secocari din fier covăcit și vărsate — Căniș etc. etc.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Acasă bere e cinstită și se bea cu plăcere de toți care o cunoașc. Stă în orășe cât și în sate.

Că berea noastră e foarte cinstită se poate vedea și de acolo, că comparătorii se o înmățeșcă mereu.

MOBILE încrate solide și
conștanțioase . . .

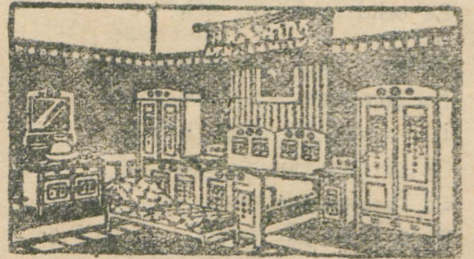
se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specializat în:
mobile de tot felul
pentru tinere sau căsătorii, mobilier de
hoteluri, vile, institu-
tute, cafenele și
restaurațiuni

Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania”

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszében)
recomandă încheierea de

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ce speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%.	Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.
--	--	--

Asigurări de foc deosemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transsylvaniei”, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755,858.27
Capitale asigurate pe viață		5.635,328.12
În total a fost la Transsyl- asig. pe viață		12.067,702.12
vania la 31 Dec. 1913 asig. de foc		144.436,366.00
Capital de fondare și rezerve		2.696,456.00

Informațiuni și prospecte se dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile. Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizițori) cari au legături bune la oraș și în provincie, să primească în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.